

اصول قانون اساسی

در پروتوکل نظرات شورای نگهبان

عنوان

بررسی اصل بیست و هشتم

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۳۳

تاریخ: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل بیست و هشتم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۳۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

فهرست مطالب

- اصل بیست و هشتم..... ۲
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی ۲
- ۱-۱- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیل وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی..... ۲
- ۱-۲- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۵۹/۴/۱۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران ۲
- ۱-۳- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳
- ۱-۴- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور..... ۳
- ۱-۵- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری..... ۴
- ۱-۶- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح ماده (۳) قانون راجع به ترجمه اظهارات و اسناد در محاکم و دفاتر رسمی..... ۴
- ۱-۷- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح گزینش..... ۴
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران..... ۵
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان..... ۵
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی..... ۵
- ۵- تذکرها، ارشاد و قانونی شورای نگهبان..... ۵

اصل بیست و هشتم

هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون، برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۵۴۵۳ مورخ ۱۳۶۱/۶/۳۰ شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیل وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۱/۶/۱۵ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- تبصره ماده (۱۳)^۱ که تأسیس مطب جدید را در استان تهران و شهرهای شیراز و اصفهان و تبریز و مشهد ممنوع نموده است، به نظر اکثریت اعضای شورای نگهبان مغایر با اصل ۲۸ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲- نظر شماره ۱۹۶ مورخ ۱۳۶۸/۲/۱۳ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۵۹/۴/۱۳ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۶۸/۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- ماده (۵)^۲، نظر به اینکه از اعمال اختیارات مقید در تبصره (۳) (اضافه

۱. ماده ۱۳- به منظور توزیع عادلانه امکانات بخش دولتی و بخش خصوصی در سطح کشور و تأمین سلامت ساکنان مناطق محروم، از تاریخ تصویب این قانون، اجازه تأسیس، توسعه و انتقال مؤسسات بهداشتی و درمانی نظیر بیمارستان، پلی کلینیک، داروخانه، آزمایشگاه و بخش رادیولوژی در تمام کشور طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط شورای عالی بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره- از تاریخ تصویب این قانون، ایجاد و تأسیس مطب جدید در استان تهران و شهرهای شیراز و اصفهان و تبریز و مشهد ممنوع است.
(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این لایحه، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۲. ماده ۵- تبصره‌های ذیل به بند (۲) ماده (۱۴) اضافه می‌گردد:

تبصره ۱- ...

تبصره ۳- کمیسیون نظارت هر شهر موظف است در ابتدای هر سال بر اساس خط مشی تعیین شده از سوی هیئت عالی نظارت، تعداد صنوف و انواع مشاغل صنفی را مشخص و جهت صدور پروانه کسب به اتحادیه‌های صنفی مربوط ابلاغ کند.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۸/۲/۳۱ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

شده به بند (۲) ماده (۱۴)، حصر مشاغل استظهار می‌گردد با اصل ۲۸ قانون اساسی مغایرت دارد.

۱-۳- نظر شماره ۱۶۵۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۱۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳-۱- اطلاق و عموم تبصره (۲۷)^۱ که شامل هر نوع صنف و شغل می‌گردد و نیز موهم شمول آن نسبت به تجدید و تمدید پروانه‌های قبلی نیز می‌باشد، با اصل ۲۸ قانون اساسی مغایرت دارد.

۱-۴- نظر شماره ۴۶۵۴ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۴-۱- ماده (۵)^۲، خلاف اصول ۵۷ و ۲۸ قانون اساسی شناخته شد.

ماده ۵- تبصره‌های ذیل به بند (۲) ماده (۱۴) اضافه می‌گردد:

تبصره ۱- ...

تبصره ۳- کمیسیون نظارت هر شهر موظف است بر اساس امکانات و به منظور رعایت مصالح عمومی و حفظ و حقوق دیگران، در ابتدای هر سال بر اساس خط مشی تعیین شده از سوی هیئت عالی نظارت، تعداد واحدهای مورد نیاز هر صنف را در هر شهر مشخص و جهت صدور پروانه کسب به اتحادیه‌های صنفی مربوط ابلاغ کند.

۱- تبصره ۲۷- اعطای هرگونه مجوز و پروانه کار به متقاضیان مشاغل تولیدی، خدماتی و صنفی در کلیه بخش‌های اقتصادی موکول به طی دوره ویژه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در سطوح مورد نیاز و دریافت گواهینامه صلاحیت فنی می‌باشد.

آیین‌نامه نحوه انجام این امر با پیشنهاد وزارت کار و اموراجتماعی، به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۱ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره ۲۷- در اعطای هر گونه مجوز و پروانه کار به متقاضیان مشاغل تولیدی، خدماتی و صنفی در کلیه بخش‌های اقتصادی اولویت با کسانی است که دوره ویژه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در سطوح مورد نیاز را طی کرده باشند.

آیین‌نامه نحوه انجام این امر با پیشنهاد وزارت کار و اموراجتماعی، به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۴- ماده ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی مکلفند با اعلام نیاز سازمان به استفاده از خدمات پزشکی و پیراپزشکی افراد متبوع آنان، فوراً فرد مورد نیاز را در مدت اعلامی سازمان به پزشکی قانونی مأمور نمایند. حق‌الزحمه فرد مورد نیاز در خارج از وقت اداری بر اساس تعرفه سازمان پرداخت می‌شود.

۱-۵- نظر شماره ۷۵/۲۱/۱۳۱۸ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۶ شورای نگهبان در خصوص طرح کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۱۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۵-۱- تبصره (۵) ماده (۲)،^۱ مغایر اصول ۲۲ و ۲۸ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۶- نظر شماره ۷۶/۲۱/۷۳۱ مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۱ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح ماده (۳) قانون راجع به ترجمه اظهارات و اسناد در محاکم و دفاتر رسمی مصوب ۱۳۱۶ و الحاق چند ماده به آن مصوب ۱۳۷۶/۳/۶ مجلس شورای اسلامی:

۱-۶-۱- در ماده (۴)،^۲ صدر ماده از این جهت که صلاحیت مترجم را در امر ترجمه منوط به سه سال نموده است، خلاف اصول ۲۲ و ۲۸ قانون اساسی شناخته شد و اگر صلاحیت وی مطلق باشد و الزام شود که بعد از سه سال یا کمتر و یا بیشتر برای تمدید پروانه به مرجع ذیصلاح مراجعه کند، رفع اشکال خواهد شد.

۱-۷- نظر شماره ۸۰/۲۱/۲۳۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۷/۲۲ شورای نگهبان در خصوص طرح گزینش مصوب ۱۳۸۰/۷/۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۷-۱- بند (۲) ماده (۲)،^۳ از این جهت که اطلاقش شامل افرادی می‌شود که به

تبصره- تعرفه پرداخت حق‌الزحمه پزشکان و پیراپزشکان مورد نیاز توسط رئیس سازمان تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی مکلفند با اعلام ضرورت سازمان به استفاده از خدمات پزشکی و پیراپزشکی افراد تابعه آنان، فوراً فرد مورد نیاز را پس از جلب رضایت او در مدت اعلامی سازمان به پزشکی قانونی مأمور نمایند. حق‌الزحمه فرد مورد نیاز در خارج از وقت اداری بر اساس تعرفه سازمان پرداخت می‌شود.

تبصره- تعرفه پرداخت حق‌الزحمه پزشکان و پیراپزشکان مورد نیاز توسط رئیس سازمان تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل بیست و دوم، شماره ۱-۲-۱.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل بیست و دوم، شماره ۱-۳-۱.

۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل سوم، شماره ۱-۴۰-۳.

تخصص آنها نیاز است و عدم سلامت جسمی آنان در حدی نیست که به کار آنها لطمه بزند، مغایر بند (۹) اصل ۳ و اصل ۲۸ قانون اساسی شناخته شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نکهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir